GGD
Amsterdam

Lood in Amsterdamse volkstuinen en gezondheid

Effecten lood op gezondh

- Lood is schadelijker dan we vroeger dachten
- Elke hoeveelheid lood is slecht voor onze gezondheid
- Geen acute loodvergiftiging door lood in onze leefomgeving (bodem, waterleidingen, voedsel)

<u>Na langdurige blootstelling</u>

Effect op leervermogen

Nierschade bij volwassenen

Advies RIVM

Lood en kinderen

Kinderen (0-7 jaar) zijn risicogroep

- Buitenspelen
- In de groei
- Veel hand-mondcontact

→ Normen gebaseerd op risico voor kinderen

Bronnen van lood

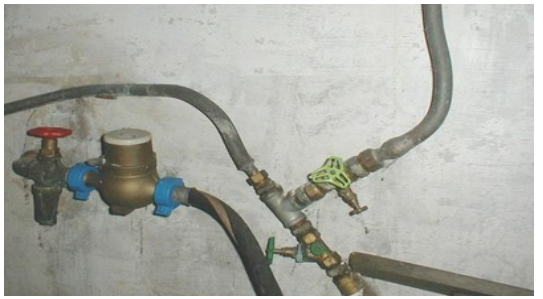

- Lood in de bodem
- Waterleidingen in huizen ouder dan 1960

Vooral vroeger:

- Luchtverontreiniging door loodhoudende benzine
- Loodhoudende verflagen

Algemeen: loodinname sterk gedaald

→ Er is al veel verbeterd, maar het kan nog beter

Lood in de bodem van

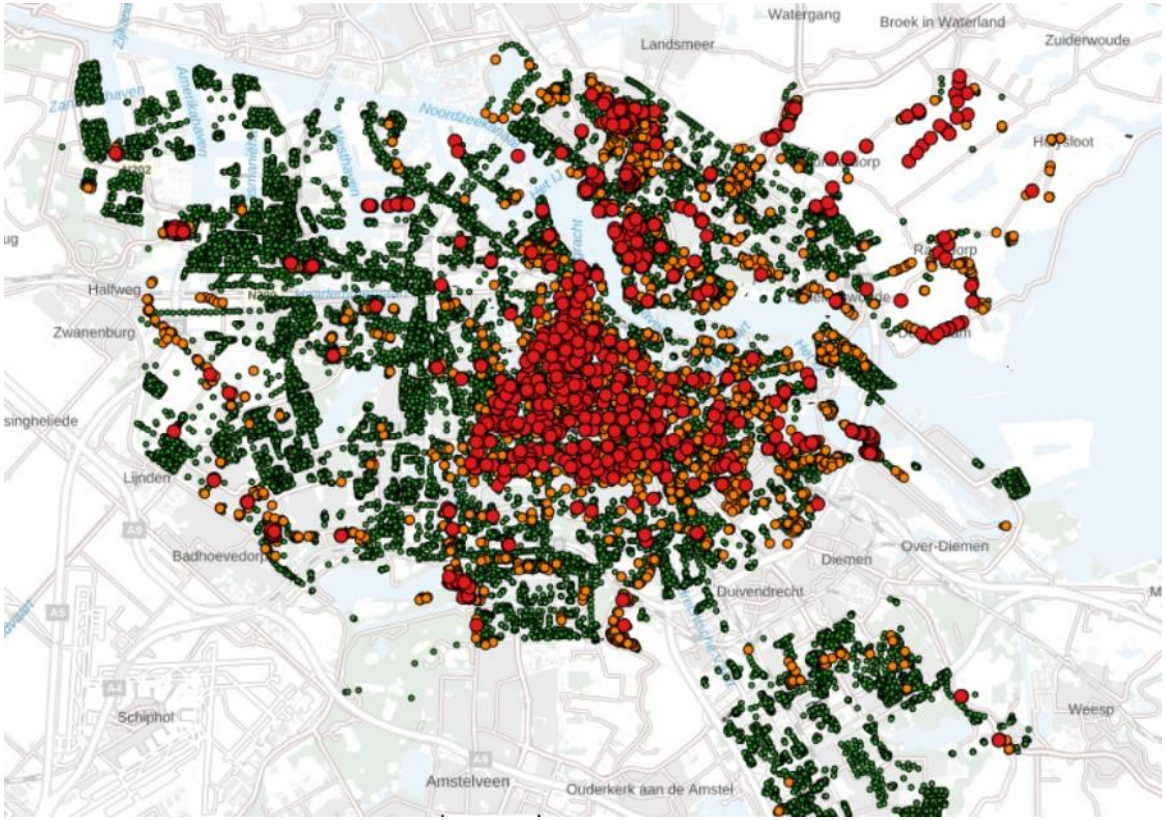

- Lood komt wijdverspreid voor in de bodem van Amsterdam
- binnen de ring A10 (vooroorlogse wijken) en in (voormalige) industriegebieden
- Door: Ophogen, fabrieksprocessen, verbrandingsresten
- Lood is aanwezig in de ophooglaag die meestal 2 a 3

Kaart Omgevingsdienst, loodmetingen in Amsterdam, https://gisviewer.odnzk

Volkstuin zonder moestuin

Contact jonge kinderen met lood beperken

- Kinderen (0-7 jaar) laten spelen in zandbak met schoon zand, op grasmat of tegels
- Hygiëne
  - Extra letten op (normale) hygiëne: handen wassen, vieze schoenen uit, stofzuigen/dweilen

Volkstuin met moestuin

- Was of schil gekweekte groente en fruit goed
- Draag eventueel handschoenen tijdens tuinieren
- Was uw handen goed na het tuinieren
- Jonge kinderen kunnen beter niet in vervuilde grond spelen
- Eet niet alleen uit eigen tuin maar varieer

Advieswaarden GGD

Risicowaarden jonge kinderen (mg/kg):

	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Grote moestuin (> circa 200 m^2)	< 60	60 - 260	> 260
Wonen met tuin (kleine moestuin)	< 90	90 - 370	> 370
Plaatsen waar kinderen spelen	< 100	100 - 390	> 390

Volwassenen - meer kans op nierschade

Grote moestuin: boven ca. 260 mg/kg *(alle groenten uit eigen tuin)*

Wonen met tuin: boven ca. 950 mg/kg (*soms groenten uit eigen tuin)*